

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Thai-Literature Critical Reading Activity Package Using AQ4R and KWL Plus Techniques for Mathayomsuka 1 Students

นิตยา พิษเพียร*, สุนิตต์ดา เย็นทั่ว, ปวรวิศา จรดล

Nittaya Puetpian, Sunitta Yentour, Phawarisa Choradon

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี 22000

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi 22000 Thailand

*Corresponding author E-mail: 60263207@rbru.ac.th

(Received: February 16 2021.; Revised: May 6 2021; Accepted: June 16 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค SQ4R 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค KWL PLUS และ 4) เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยของนักเรียนที่ศึกษาด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับ เทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านค่าย จำนวน 60 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วย เทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS 2) แบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย 3) แผนการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.83/82.44 2) ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค KWL PLUS หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยของนักเรียนที่ศึกษาด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์, เทคนิค SQ4R, เทคนิค KWL PLUS

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop a Thai literature critical reading activity package for Mathayomsuksa 1 students to be effective in accordance with the 80/80 criteria, 2) to compare the outcome of Thai literature critical reading before and after learning with Thai literature critical reading activity package for Mathayomsuksa 1 students with SQ4R technique, 3) to compare the outcome of Thai literature critical reading before and after learning with Thai literature critical reading activity package for Mathayomsuksa 1 students with KWL PLUS technique, and 4) to compare the outcome of Thai literature critical reading of the students who studied with SQ4R and KWL PLUS techniques for Mathayomsuksa 1 students. The sample used in this research was a group of 60 Mathayomsuksa 1 students at Bankhai School in the first semester of the academic year 2020, gaining from simple random sampling. The research instruments included: 1) Thai literature critical reading activity package using SQ4R and KWL PLUS techniques, 2) a test on Thai literature critical reading, and 3) a lesson plan. The statistics used for data analysis included: percentage, mean, standard deviation and T-test.

The results found that: 1) Thai literature critical reading activity package using SQ4R and KWL PLUS techniques for Mathayomsuksa 1 students had the effectiveness of 83.83/82.44; 2) the outcome of Thai literature critical reading before and after learning with Thai literature critical reading activity package for Mathayomsuksa 1 students using SQ4R showed that post-learning was higher than pre-learning with statistical significance at the .05 level; 3) the outcome of Thai literature critical reading before and after learning with Thai literature critical reading activity package for Mathayomsuksa 1 students using KWL PLUS showed that post-learning was higher than pre-learning with statistical significance at the .05 level; and 4) the outcome of Thai literature critical reading of the students who studied with Thai literature critical reading activity package using SQ4R and KWL PLUS techniques for Mathayomsuksa 1 students showed that there was difference with statistical significance at the .05 level.

Keywords : Critical Reading Activity package, SQ4R Techniques, KWL PLUS Techniques

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย นอกจากนั้นภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาชาติได้อย่างสันติสุข ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้อยู่คู่ชาติไทยสืบไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 1)

การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน ทำให้มีความรอบรู้ มีความเจริญ งอกงามทางสติปัญญา คนที่มีความสามารถในการอ่านจะเป็นผู้ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตสูงกว่าคนที่ไร้ความสามารถในการอ่าน การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ คนอ่านมาก ย่อมรู้ และมีประสบการณ์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนถือว่าการอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนประมาณร้อยละ 80-90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ (Strang, 1976 : 11 อ้างถึงใน ศศิธร สุริยวงศ์, 2556 : 1) ดังนั้นการอ่านจึงสำคัญสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องได้รับการขัดเกลาจากครู และได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจจึงจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเพิ่มพูนความรู้ต่าง ๆ

การอ่านวิเคราะห์เป็นทักษะการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านทั่วไป มิใช่เป็นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการอ่านเพื่อพินิจพิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ ความคิด และรู้จักวิเคราะห์ เปรียบเทียบ สังเคราะห์ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาในอนาคตได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการต่อยอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ของเด็ก ทั้งการแก้ปัญหา การตัดสินใจ รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งปัจจุบันพบว่าเด็กไทยขาดทักษะดังกล่าวมากขึ้น อาจมีสาเหตุมาจากวิธีการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ หรือแนวการสอนของครู (เดลินิวส์, ออนไลน์, 2557 ก) สอดคล้องกับเดลินิวส์ (ออนไลน์, 2557 ข) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยว่ายังอยู่ในระดับต่ำ จำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งพัฒนา รวมถึงการพัฒนาครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษา และให้สังคมของเด็กเปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะสำคัญในด้านนี้

การทดสอบวัดความรู้นานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งทำการทดสอบโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic co-operation and Development-OECD) ได้ทำการเผยแพร่ผลการทดสอบ PISA ของปี 2558 ใน 3 วิชาหลัก ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทักษะการอ่าน พบว่า เด็กไทยไม่มีการพัฒนาจากการทดสอบในครั้งก่อน โดยผลของทักษะการอ่านอยู่อันดับที่ 57 ยังคงตามหลังประเทศเวียดนาม ซึ่งอยู่อันดับที่ 32 และปัญหาดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนควรให้ความสนใจที่จะหาวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมต่างประเทศ (ดวงจันทร์ วรคณิน, 2559 : ออนไลน์)

การอ่านวรรณคดีไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาของกวีหรือนักประพันธ์ไทย เปรียบเสมือนเพชรล้ำค่าเป็นสมบัติคู่แผ่นดินไทย มาทุกยุคทุกสมัย ซึ่งสะท้อนภาพของสังคมไทยตามทัศนะและประสบการณ์ของกวีที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาวรรณคดีวรรณกรรมไว้ คือ การวิเคราะห์วรรณคดีวรรณกรรมเพื่อหาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ เพื่อความเพลิดเพลิน โดยกำหนดไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 55)

โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์วรรณคดีไทยของนักเรียนมาโดยตลอด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย แต่ปัจจุบันปัญหาด้านผู้สอนวรรณคดีไทยในปัจจุบันยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนถอดคำประพันธ์หาคำศัพท์ ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ เพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้แต่อาจจะเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีไทยเพียงผิวเผิน ไม่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง วิธีการสอนดังกล่าวอาจส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติไม่ต่อการเรียนวรรณคดีไทย ดังคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวรรณคดีไทย ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2557 : 68) กล่าวว่า ปัญหาการสอนวรรณคดีไทยส่วนหนึ่งเกิดจากครูที่บางท่านใช้วิธีการสอนแบบ “ป้อนความรู้” เช่น อธิบายเนื้อคำศัพท์เพียงอย่างเดียว ทำให้ผลการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ไม่เจริญงอกงาม และครูยังขาดการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนสนใจวรรณคดีไทย คือ ครูต้องทำให้ผู้เรียน “เรียนสนุกและเรียนได้ผลตามหลักสูตร”

ชุดกิจกรรมจึงเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ ซึ่งชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 120) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยสร้างความพร้อม ความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมผลิตไว้เป็น

หมวดหมู่ หยิบใช้ได้ทันที สามารถแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นอกจากจะใช้สอนได้ตรงตามเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (เลิศศิริ เต็มเปี่ยม, 2554 : 49)

ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับกัญญรัตน์ เวชศาสตร์ (2557 : 82) ที่กล่าวเกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีการสอนอ่านวรรณคดีไทย สรุปได้ว่า เด็กในปัจจุบันเป็นเด็กที่กล้าแสดงออก ดังนั้นการให้เด็กนั่งเรียนเฉย ๆ ฟังและจดตามที่ครูสอนจึงเป็นการสอนที่ทำให้เด็กเบื่อได้ เมื่อเด็กเบื่อวรรณคดีก็จะขาดความสนใจในเนื้อหา ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวสาระต่าง ๆ จากการเรียนได้ ฉะนั้นครูควรหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ หรือสื่อการสอน เพื่อทำให้วรรณคดีไม่เป็นเรื่องน่าเบื่อ

เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคที่ใช้สำหรับการอ่านวิเคราะห์เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง เทคนิคดังกล่าวจะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้อย่างลึกซึ้ง เพราะมีลำดับขั้นตอนในการอ่านเพื่อวิเคราะห์ไปตามขั้นตอนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาคำตอบได้ โดยใช้คำถามสำคัญ คือ Survey (การอ่านอย่างคร่าว ๆ) Question (การตั้งคำถาม) Read (การอ่านอย่างละเอียด) Record (การจดบันทึก) Recite (การสรุปใจความสำคัญ) Reflect (การวิเคราะห์วิจารณ์) (สุคนธ์ สิทธิพานนท์, 2553 : 289-290) นอกจากนี้เทคนิค SQ4R แล้วอีกเทคนิคหนึ่งซึ่งเป็นเทคนิคที่เหมาะสมในการสอนอ่านวิเคราะห์ คือ เทคนิค KWL PLUS ซึ่งเทคนิคดังกล่าวมีขั้นตอนในการสอนอ่าน คือ ขั้นที่ 1 กิจกรรมก่อนการอ่าน เรียกว่า K (What we know) ขั้นที่ 2 กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ เรียกว่า W (What we want to know) ขั้นที่ 3 กิจกรรมหลังการเรียนรู้ เรียกว่า L1 (What we have learned) ขั้นที่ 4 กิจกรรมการสร้างแผนผังความคิดรวบยอด L2 (Mind Mapping) ขั้นที่ 5 กิจกรรมเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน L3 (Sumarizing) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มุ่งเน้นพัฒนาการอ่านวิเคราะห์ โดยผู้เรียนต้องอาศัยองค์ความรู้เดิมและศึกษาเรื่องราวใหม่ พร้อมนำมาเปรียบเทียบกันให้เห็นถึงความแตกต่างและความชัดเจนของเนื้อหาวรรณคดีนั้น ๆ ให้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น (วัชรภา เล่าเรียนดี, 2552 : 146 - 147)

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย จึงสนใจนำเรื่องราวของวรรณคดีไทยมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย เพราะวรรณคดีคือสมบัติทางภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าควรค่าแก่การดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย และเพื่อฝึกฝนผู้เรียนในการอ่านวิเคราะห์ คติวิเคราะห์ให้มีกระบวนการคิด

วิเคราะห์ขั้นสูง จึงนำเทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งเป็นเทคนิคที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง กับเทคนิค KWL PLUS ที่มุ่งเน้นพัฒนาการอ่านวิเคราะห์ โดยอาศัยความรู้เดิมของผู้เรียนมาพัฒนาการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีทักษะการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยในวิชาภาษาไทยดียิ่งขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิค KWL PLUS
4. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนที่ศึกษาด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ในวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 444 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 60 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุดกิจกรรม ได้แก่ การอ่านวิเคราะห์เรื่อง โคลงโลกนิติ, การอ่านวิเคราะห์เรื่อง สุภาษิตพระร่วง, การอ่าน

วิเคราะห์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง และการอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ภาคตะวันออก ภายในชุดกิจกรรมแต่ละชุด ประกอบด้วย คำชี้แจง สำหรับครูผู้สอน คำชี้แจงสำหรับผู้เรียน ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม, แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเนื้อหา คำชี้แจง

วิธีการอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SQ4R และ KWL PLUS, บัตร กิจกรรมฝึกวิเคราะห์ตามเทคนิค SQ4R และเทคนิค KWL PLUS บัตรกิจกรรมเกม เฉลยแบบทดสอบและเฉลยบัตรกิจกรรม เป็นต้น

ภาพประกอบ 1 ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R กับ เทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. แผนการจัดการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน แผนละ 50 นาที รวม 16 คาบ แผนดังกล่าวใช้สอนประกอบกับชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุดกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนของเทคนิคนี้ 6 ขั้นตอน คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างละเอียด การจดบันทึก การสรุปใจความ สำคัญ การวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นต้น

3. แผนการจัดการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน แผนละ 50 นาที รวม 16 คาบ แผนดังกล่าวใช้สอนประกอบกับชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุดกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนของเทคนิคนี้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กิจกรรมก่อน การอ่าน ขั้นที่ 2 กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 กิจกรรม หลังการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 กิจกรรมการสร้างแผนผังความคิดรวบยอด ขั้นที่ 5 กิจกรรมเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน

4. แบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ฉบับ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนการวิจัย

1. ประเมินเทคนิคนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียน เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทของนักเรียน จุดประสงค์ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่ม ตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วย

ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 คาบ

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วย ตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์วรรณคดีไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เรียนด้วยเทคนิค SQ4R และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 เรียนด้วยเทคนิค KWL PLUS จำนวน กลุ่มตัวอย่างละ 8 แผน ชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด ใช้เวลาทั้งหมด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 16 คาบเรียน

4. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยควบคู่ไปกับแผนการจัดการ เรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS

5. เมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยควบคู่ไปกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS แล้วผู้วิจัยให้ผู้เรียน ทำการทดสอบย่อยในแต่ละชุดกิจกรรม

6. เมื่อสิ้นสุดการสอนทุกชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์วรรณคดีไทยควบคู่ไปกับแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS แล้วดำเนินการทดสอบ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบ ก่อนการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริม

การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ของแบบฝึกหัดในชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 ชุด (E1)

ชุดกิจกรรม	N	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้			
			ΣX_1	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1	30	10	242	8.07	0.98	80.67
2	30	10	247	8.23	0.97	82.33
3	30	10	239	8.00	1.34	80.17
4	30	10	277	9.23	0.77	92.33
รวม	30	40	2179	33.53	2.32	83.83
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁) เท่ากับ 83.83						

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.53 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.83 แสดงว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 83.83

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (E2)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้			
		ΣX_1	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
30	30	742	24.73	1.55	82.44
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂) เท่ากับ 82.44					

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 24.73 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.44 แสดงว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E2) เท่ากับ 82.44

ตาราง 3 แสดงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	40	83.83
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	30	82.44

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิภาพของคะแนนจากแบบฝึกหัดของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย คิดเป็นร้อยละ 83.83 แสดงว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) เท่ากับ 83.83 และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.44 แสดงว่า มีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 82.44 ดังนั้นชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค

KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ (E1/E2) เท่ากับ 83.83/82.44

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย

ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการอ่านวิเคราะห์	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	30	15.90	2.88	17.235	0.000*
หลังเรียน	30	30	25.27	2.42		

*p < .05

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.90 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.88 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.42 แสดงว่า ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย

ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการอ่านวิเคราะห์	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	30	15.87	2.66	14.242	0.000*
หลังเรียน	30	30	24.33	2.00		

*p < .05

จากตาราง 5 พบว่า การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.87 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.66 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.00 แสดงว่า ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียน

และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย

ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เทคนิค	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig 1 tailed
SQ4R	30	30	25.27	2.42	2.279	0.000*
KWL PLUS	30	30	24.33	2.00		

*p < .05

จากตาราง 6 พบว่า การเปรียบเทียบผลการอ่านวิเคราะห์ หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.42 และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.00 โดยกลุ่มที่ใช้เทคนิค SQ4R มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย สูงกว่ากลุ่มที่ใช้เทคนิค KWL PLUS แสดงว่า ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย หลังการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค SQ4R กับ KWL PLUS แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 83.83/82.44 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีลักษณะเป็นสื่อประสม ที่ผ่านกระบวนการคิดและวางแผนพัฒนาชุดกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมฝึกการอ่านวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองโดยมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ความชำนาญขึ้นอยู่กับการฝึกฝน และการมีความรู้เดิมของผู้เรียนก็มีความสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจนเป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา ทำให้การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาวรรณคดีไทยของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (พนิตนาฎ ชูฤกษ์, 2551 : 117-123) ส่วนการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS นั้น เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการอ่าน ทักษะการคิดอย่างรู้ตัว การนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม รู้จุดประสงค์ในการอ่าน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R

กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเรียนรู้แบบการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มส่งผลดีต่อผู้เรียน คือ ช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้การอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยสูงขึ้น มีแรงจูงใจภายใน มีการใช้เวลาว่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนใส่ใจในการเรียนมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการร่วมมือ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึที่ดีเกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการเผชิญกับความเครียด และความผันแปรต่าง ๆ ชัดเจน (ทิตินา ขัมมณี, 2559 : 101) ทั้งนี้เทคนิค SQ4R เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดี กล่าวคือ วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนเพื่อหาข้อมูลสำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแต่ต่อจากนั้นเป็นการตั้งคำถาม โดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นคำถาม ขั้นตอนต่อไปให้นักเรียนอ่านบทอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียดแล้วให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ขั้นตอนต่อไปให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่าเรื่องหรือทบทวนเรื่องที่อ่านจากข้อมูลที่ได้จดบันทึกไว้ ขั้นตอนสุดท้ายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่านด้วยการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน (สุนทร ลิขพานนท์, 2554 : 289-290) ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสร้างนิสัยการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อีกด้วย กล่าวคือ ในขั้นสำรวจ ผู้เรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่านและยังมีกลวิธีตั้งคำถาม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเนื่องจากมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแค่อ่านให้จบเท่านั้น และเมื่อผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้ จะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านว่าไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป เพราะผู้เรียนสามารถแสวงหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการอ่าน และผู้เรียนที่มีจุดอ่อนในเรื่องของเนื้อหาหรือคำศัพท์ยาก ก็ยังจะได้ฝึกฝนจากการอ่านซ้ำ ๆ เพราะวิธีการสอนแบบ SQ4R เน้นที่การอ่านซ้ำ ๆ อย่างละเอียดจนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของตนเองได้ในขั้นวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการใช้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่าสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด

และหากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนจากการสอนอ่านด้วยวิธี SQ4R จนมีความชำนาญแล้ว การอ่านวรรณคดีไทยก็ไม่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนอีกต่อไป รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2557 : 55-58)

3. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม หรือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ไม่ใช่การสอนโดยให้นักเรียนเข้ากลุ่มกันเรียนรู้แบบปกติ ที่ครูใช้เป็นประจำที่นักเรียนเข้ากลุ่มกันด้วยความสมัครใจ แต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจังของสมาชิกกลุ่มทุกคนที่ครูเป็นผู้จัดกลุ่มให้ เป็นการมุ่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคม และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ช่วยเหลือพึ่งพาและกันและกันจนงานบรรลุผลสำเร็จ ครูจึงต้องติดตามดูแลการเรียนรู้และปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนตลอดเวลาให้ทุกคนรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและของกลุ่ม ทุกคนต้องมีการแลกเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด ช่วยเหลือพึ่งพากัน ยอมรับกันและกัน รวมทั้งช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกให้สามารถเรียนรู้ได้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (ทิตนา แหมมณี, 2559 : 265) จึงทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค KWL PLUS มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิเดช สุผา (2558 : 102-103) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL PLUS เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีเรียนรู้ SQ4R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนคิดโดยการอ่านได้ดียิ่งขึ้น และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีเรียนรู้แบบ SQ4R ตามขั้นตอนทั้ง 6 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ผู้สอนให้นักเรียนสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ผู้สอนควรฝึกผู้เรียนให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านนักเรียนเพื่อฝึกการตอบคำถาม คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องได้เร็ว ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านอย่างละเอียด (Read)

เป็นการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 ขั้นจดบันทึก (Record) เมื่อผู้เรียนได้คำตอบแล้ว ก็จะจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถจำคำตอบนั้นได้ ขั้นที่ 5 ขั้นการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง (Recite) และขั้นที่ 6 เป็นขั้นทบทวน (Reflect) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือเห็นแตกต่างเพื่อใช้ประกอบการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด แล้วนักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอสรุปความจากเรื่องที่อ่านซึ่งจากขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่านักเรียนได้อ่านเรื่องเดิมซ้ำ ๆ และมีการตั้งคำถาม ซึ่งนำไปสู่การอ่านวิเคราะห์ จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้นนั่นเอง (สุคนธ์ สิ้นพานนท์, 2554 : 225) ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยแตกต่างกับการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เป็นสื่อและนวัตกรรมการประกอบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทย ต้องใช้สำนวนภาษา เนื้อหา รูปภาพ สื่อที่หลากหลายและสีสันที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อช่วยในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
2. ก่อนนำชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมโดยละเอียด เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
3. การนำชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยไปใช้ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสภาพพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูผู้สอนควรปรับบริบทของการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และระดับชั้นและวัยของนักเรียนกับนวัตกรรมอื่น เพื่อจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวางขึ้น

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับชุดกิจกรรมส่งเสริมการเขียน ด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS หรือร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS ในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือสื่อการสอนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.
- กัญญรัตน์ เวชชาศาสตร์. (2557). “มโนทัศน์เรื่องนาของชนชาติไท,” **วารสารวิชาการฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 9(1): 1099-1116.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). **ชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วย 8-15 ชุดการสอนระดับประถมศึกษา**. (เอกสารประกอบการสอน). พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงจันทร์ วรคามิน. (2559). **รายงาน : จากคะแนน PISA ถึงวิกฤตความสามารถในการคิดวิเคราะห์เด็กไทย**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.knowledgefarm.in.th>. (14 มกราคม 2561).
- เดลินิวส์. (2557 ก). **โพลชั้นศึกษา 30.7% เพิกเฉยเมื่อเห็นการทุจริต**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.dailynews.co.th/education/221936> (วันที่ค้นข้อมูล : 14 พฤศจิกายน 2563).

- _____. (2557 ข). **ผู้ตรวจราชการ ศธ. ย้ำเด็กไทยคิดวิเคราะห์ต่ำจีเขตลาดือกเป้าเปลี่ยนการสอน**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.dailynews.co.th/education/275988> (วันที่ค้นข้อมูล : 14 พฤศจิกายน 2563).
- ทศนา เขมมณี. (2559). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2557). **พจนานุกรมภาษาในอาเซียน**. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). **อ่านเร็วให้เป็น จับประเด็นให้อยู่หมัด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เฟรนด์ออฟเซท.
- รัตนกันท์ เลิศคำฟู. (2557). **การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การประถมศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เลิศศิริ เต็มเปี่ยม. (2554). **การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะภูมิศาสตร์ด้วยการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนสังคมศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิษระ เล่าเรียนดี. (2552). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร สุริยวงศ์. (2556). **การพัฒนาแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2553). **พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง.
- _____. (2554). **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- อภิเดช สุผา. (2558). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค KWL Plus เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.